

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

РІК LIII Ч. 158 НЬО-ІОРК І ДЖЕРЗІ СІТІ, вівторок, 14-го серпня 1945.

No. 158. NEW YORK and JERSEY CITY, Tuesday, August 14, 1945 VOL. LIII

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

П'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA

FIVE CENTS ELSEWHERE

ВАШИНГТОН НЕТЕРПЕЛИВИЙ У ВИЧІ- КУВАННЮ ПОВНОЇ КАПІТУЛЯЦІЇ ЯПОЇЇ

Від п'ятниці 10. серпня політичний світ зелетризований відомостями про здачу Японії і про вигляди на негайний мир. Дипломатичні представники Швейцарії переслали на прохання японського уряду альянським державам заяву, що Японія приймає ультимат Трьох Потуг, виданий в Потсдамі 26. липня в справі безумовної здачі, із цєю засторогою, що Альянти полишать японського цесаря на престолі. Після переговорів між Трьома Потугами іменем Альянтів вислав американський секретар стейту в год. 10.30 рано в суботу 11. серпня через американського представника Швейцарії відповідь на прохання Японії.

В відповіді міститься 5 точок, а в них сказано таке: Японія може затримати цесаря як володаря, однак під директивами американського команданта, який буде настановлений в Японії іменем Альянтів; цесар має дати наказ японському уряду і військовому штабу підписати точки здачі; всі альянтські військові п'лнники мають негайно бути перевезені у безпечне місце і передані альянтським властям до перевозу домів; кінцева форма японського уряду має бути вирішена всенародним виявом волі японського народу згідно з постановами Атлантійського Чартру; збройні сили Альянтів останній в Японії доки не будуть сповнені умовини Потсдамської Заяви.

Фальшиві вісти про здачу.

Президент і високі урядовці у Вашингтоні ждали цілу неділю 12. серпня на прийняття цих точок японським урядом. В годині 9.35 вночі передали „іскрову вістку“ радіостанції на підставі інформації з Юнайтед Прес, що Японія піддалася згідно з точками, висланими їй секретарем стейту Бірнсом. Внаслідок цієї вістки загуділи гудки на кораблях і фабриках, але уряд зміцня спростував цю вістку як безпідставну. До замишланих причинилася ще наперед приготування промова канадійського прем'єра Мекензі Кінга, передана по радіо безпосередно по оприлюдненню фальшивої новинки агенції Юнайтед Прес.

Зогляду на зволікання рішучого прийняття збоку Японії, у Вашингтоні панує розгорячування і дехто відгрожується, що американська армія й фльота пічне наново військові кроки з усіми страхіттями які досі знаменували акцію, щоби приспішити японські рішення.

КОНГРЕС ПОВЕРНЕ З ВАКАЦІЙ 4. ВЕРЕСНЯ.

На прохання президента Трумана конгрес повернеться з вакацій 4. вересня, отже який місяць скорше, ніж було пляновано. Заки зідуться в комплекті обидві палати конгресу, будуть радити комісії для підготовки законодавства, злученого з покінченням війни.

ПРИГОТОВЛЮЮТЬ НА ДВОМІСЯЧНЕ БЕЗРОБІТТЯ.

Зогляду на можливий несподіваний кінець війни уряд передбачує, що 5,000,000 робітників стратить працю у військових підприємствах упродовж найближчих двох місяців. Деякі урядовці думають, що половина робітників, які працювали при так званій „дефенс“ покинуть цілком працю і їх можна буде рахувати до безробітних. Зате до безробітних зарахується інших людей і разом яких 4,000,000 не будуть мати праці в недалекому часі. Вже тепер нараховує Військова Комісія Робучої Сили яких 1,400,000 безробітних.

ГУВЕР ВЗИВАЄ ДО БОРОТЬБИ З КОМУНІЗМОМ.

З нагоди різної заваби Товариства стейту Айова бувший президент Герберт Гувер виголосив у суботу 11. серпня у „Донг Біч“ в Каліфорнії промову з зазивом опиратися комунізмові. Він вказав на те, що в Європі комунізм закривав навіть до таких країв, які ще донедавна заявляли, що вони фашисти і тому приходять час, коли Америка повинна ствердити свою віру в ту систему свободи, яку вона традиційно зберігає. „Ми повинні проголосити нашу постанову зберігати цю віру, а не оправдуватися за нею. Нашим першим обов'язком після війни є привернути її значіння“ — твердив Гувер.

ГРУПА НОВОГО РОЗПОДІЛУ МАЄ СВОЇ ПЛАН РЕКОНВЕРЗІЇ.

Після того, як сенатор Барклі проголосив у неділю 12. серпня урядову програму реконверсії, сенатор Килгор, один із провідників групи Нового Розподілу вийшов із 15 точками реконверсії, які йдуть поза програму уряду. Між точками знаходяться такі пропозиції: Ясне означення економічної Хартії Прав збоку американського уряду; гарантія нагоди для всіх американців без дискримінації.

ЯК НЕ МАЄТЕ ПРАЦІ, АБО ХОЧЕТЕ КРАЩОЇ,

чому не користати з оголошень знаменитих нагод для заліку, поданих у оголошеннях нових робіт у „Свободі“?

Злучені Держави мають готову армію для окупації Японії

Команданти армії й маринарки у Вашингтоні виявили, що вже від кількох тижнів тримають в готовності спеціальну американську армію для окупації Японії. Вона ввійде на японську територію на знак, даний з Білого Дому. Одні частини пойдуть війсьними кораблями, інші літаками. Там, де не можна буде літакам дістатися на правильний майдан, вживуть парашутистів. Це відноситься головню до медичного корпусу, який приготований із усім вирядом для швидкої акції, щоб не допустити до поширення пошесних недуг. Як велика ця окупаційна армія, не виявлено.

УКРАЇНЦІ НА ЕМІГРАЦІЇ НЕ ХОЧУТЬ ВЕРТАТИСЯ ДО КРАЮ

Бездотна телеграма до Різджос Нюс Сервіс сповіщає з Риму, що папа Пії XII, призначив єпископа Івана Бучка, дотепершнього ректора колегії св. Йосафата, на становище Апостольського Візитатора для допомоги українським біженцям в Італії. Він відвідає ті осередки, де перебуває більша кількість бездомних українців. Вони, як звідомляють, відкидають пропозиції Альянтів, щоб їх вернути до краю.

Папа звернувся до альянтських урядів дипломатичною дорогою прохаючи, щоб українців і поляків, які опинилися поза межами рідного краю, не завертали проти їх волі до тих земель, які тепер опинилися під російською контролею. Досі лише французький уряд дав задоволення, що таким людям буде даний „свобідний вибір“ у таких справах.

У Римі є вісти, що 10,000 українців, яких Німеччина забрала силою до армії, трактується як військових п'лнників і їх перетримують в таборі в Римі, в Італії. Є також вісти, що в Тиролі опинилося яких 20,000 українців. Менші групи приміщено в Барі й Барлетта в південній Італії.

Ватиканські представники висловили теж жалє сприводу цього, що Альянти розв'язали українські допомогіві організації, які потворилися по містах у Німеччині. Немає ще докладного обчислення українців, які перебувають на територіях поза Росією.

Атлі обіцяє співпрацю Британії для контролю атомічної бомби

Прем'єр Атлі подав до публічного відома, що британський уряд буде співпрацювати з американським урядом в справі контролю атомічної бомби з ціллю, аби відкрита наукою сила стала допомогою для заведення загального миру в світі, а не загальним нещастям.

Краєва рада Незалежної Партії Праці, що не є зв'язана з британською Партією Праці, прийняла на своїх зборах у Бангорі, в Валлі, резолюцію, що відкриття атомічної енергії могло би стати найбільшою благодаттю для людини в соціалістичному світі.

ЧАСОПИС РОЗКРИВАЄ ТАЙНУ УГОДУ МІЖ АМЕРИКОЮ Й СОВЕТАМИ

Лондонський ліберальний тижневик „Обсервер“ подає, що між покійним президентом Рузвельтом і прем'єром Сталіном зроблена була під час конференції в Ялті тайна угода щодо розділу окупованої японськими військами території в Азії.

Угода, мовляв, складається з 5 точок. На її основі Советський Союз мав би дістати, айдая за свою участь у війні проти Японії: китайську східну залізницю, що її продано Японії в 1935 році, південний Сахарін та касасцю портсмутського договору, котрим закінчено війну між Росією й Японією в 1905 році. Крім цього Манчурія мала би бути перемінена на незалежну республіку, а Зовнішня й Нутрішня Монголія мали би бути получені в одну республіку, при чому й Манчурія й Монголія мали би оставати в сфері російських впливів.

Каже „Обсервер“, що тепер Росія входить на сцену Азії як держава, котрої вплив там буде такий великий, як Америки.

МАДЯРИ НАРІКАЮТЬ НА ТЕРОР ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ

Джан МекКормек, кореспондент „Нью Йорк Таймсу“, доносить з Будапешту, що в Мадярині панує сильне обурення на поведінку советських військ. Мадяри кажуть, що советські вояки скинули зо себе всяку військову дисципліну та грабують, насилують і вбивають без ніякого стриму. Каже кореспондент, що покритимі підносять жалоби, але вони нічого не помагають.

Матвій Ракоші, загальний секретар мадярської комуністичної партії, заявив тому кореспондентові, що коли російські вояки поведуться зле в Мадярині, то мадярські вояки в Росії поведуться ще гірше. Кореспондент каже, що ця поведінка советських військ підриває всі успіхи советської дипломатії.

ПОЛЬСЬКІ ВОЯКИ ХОТІЛИ БИ ДІСТАТИСЯ ДО КАНАДИ

Серед вояків польських збройних сил, вірних покійному польському уряду, в Лондоні, які через те не хочуть вертатися до Польщі, панує загальне бажання дістатися до Канади. Команда польських військ робить в тій справі старання через маршала Александра, що тепер став генерал-губернатором Канади.

БАТЬКИ НОВОЇ БОМБИ. Чотири науковці, які помагають виробити атомічну бомбу, відбавують конференцію в Овк Ридж, у стейті Тенесі. Зліва на право: Сер Джеймс Чадвік з Англії; генерал-майор Леслі Гровс, провідник групи; д-р Річард Толмен з Бюра Наукових дослідів у Вашингтоні; д-р Г. Д. Смит з університету Принстон, дорадник.

Фльотні літаки відновляють атаки на ТОКІО

Не оглядаючися на те, що Японія подала вже свої умовини здачі, збройні сили альянтських держав далі вели війну, даючи цим до зрозуміння, що вони готові на всякі ворожі штучки, та заповідаючи цим ворогові ще сильнушу війну, як він не здасться.

Могутня Третя Фльота на Пасифіку під адміралом Голзієм вислала літаки на новий напад на округу японської столиці. Атаки dokonano в понеділок ранком (пасифічний час). Була це перша атака від п'ятниці, як ця фльота здержала була дводневі атаки на північні частини острова Гоншу.

Майже одночасно почали атакувати літаки під командою генерала МекАртура. У числі 400 вони вдарили по різних військових об'єктах на островах властивої Японії. Головними об'єктами були склади в Куруме та дистрибуційний центр на північно-західній частині острова Кіюшу.

СКОРИЙ НАСТУП ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ.

Червона Армія зовсім не зважала на перотракції між Японією й Альянтами за здачу, але вела офензиву безпереривно.

На чолі Червоної Армії на Далекому Сході поставлено маршала Васілевського. За перші два дні своєї офензиви на Забалакській фронті, Червона Армія посунулася 155 миль. Вона вислала сухоземні й морські сили проти японських сил на Кореї. У своїй першій комунікаті про боротьбу на тій фронті, Москва сповістила про заняття Червоною Армією портів Юкі й Рашіна, з котрих перший лижить 12 миль, а другий 19 миль на полудне від советсько-корейської границі. Рашін вважається найкращим портом Кореї.

Советська команда каже, що наступаючі советські війська потрапили в Манчурію на докази, що японці від багатьох літ готовилися до нападу на Совети.

ВЕЛИКІ ВТРАТИ ВІД СЕБЕГУБНИХ ЛІТАКІВ.

Американська фльота понесла поважні втрати від „каміказів“, японських летунів, що вдарили своїми літаками, наладдованими віщерт бомбами. За останній місяць війни ці „камікази“ затопили американця принаймні двацять кораблів та ушкодили трицять.

Одною з жертв такого нападу був американський нищитель „Дрекслер“, котрий затопили спільними зусиллями коло острова Окінави 28. травня три японські себегубні летуни. 210 американських моряків утратили тоді життя.

ПОВАЖНІ ПОСТУПИ КИТАЙЦІВ.

Генералісімо Кай-Шек приказав своїм військам воявати далі без перериву, поки він не видасть їм приказу перестати стріляти. Китайські війська в свою боту заняли місто Цангву на дорозі до південно-китайської столиці Кантону. Поступаючи здовж залізничного шляху з Кангсі до Гуану китайські війська дійшли на віддалі п'яти миль від залізничного центру Тунгану.

Кай-Шек видав приказ китайським комуністичним командирам, що видали приказ своїм воякам роззброювати японські війська та займати округи, займаючи досі ворогом, аби вони оставали на своїй позиції і ждали дальших директив від Кай-Шека. Він осудив незалежну акцію комуністичних командирів.

ПЕРША АТОМІЧНА БОМБА ВЖЕ ПЕРЕСТАРІЛА.

З бази американських суперфортець на островах Маріанас на Пасифіку подають, що друга атомічна бомба, котру скинено на японське місто Нагасакі, була відмінна від бомби, що її скинено на місто Гірошіму. Не дивлячися на те, що першу бомбу скинено всього три дні раніше, перша бомба вже показала перестарілою. Розкрито при тому, що другу бомбу скинено з бомбовика „Супрім Артист“. Командував летом майор Чарлз Свіні. Члени залоги бомбовика заявили по повороті, що не дивлячися на те, що вони знали згорі, чого їм ждати від бомби, її висхідні були такі страшні, що їм не хотілося вірити власним очам. Вони певні, що бомба знищила принаймні одну третину поверхні міста Нагасакі. Якби це, за погодою, то з 252,000 населення міста певно не лишилася жива ні одна душа.

Нова бомба була менша від першої, але її лекше складати до купи, і вона ширить розмірно до своєї величини більше знищення.

ПРИГОТОВЛЮЮТЬ ДО СУДУ НАЦІСТИЧНИХ ВЕРХОВОДІВ.

До в'язниці в Нірнбергу, що вважається місцем народження нацизму, перевезено відомих на весь світ нацистичних верховодів: Германа Герінга, Йозахіма фон Рібентропа, Роберта Лея й інших. Розправа проти них за військові злочини має початися зараз на початку вересня.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893.

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Початкова ціна три центи.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На шість місяців	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і Заграницію:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На шість місяців	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Число з суботи (з англійською частинкою):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На шість місяців	\$1.50	Six months	\$1.50

За оголошення редакції не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Не сміє бути ще одної війни

Від самого початку цієї війни провідники Об'єднаних Держав підносили не раз думку програву, що ця війна має бути останньою. Ця думка привертала увагу до різних міждержавних конференцій. І ставлено за остаточну ціль різних урядованих міждержавних організацій. З огляду на те, однак, що ідея постійного миру була ідеалом людства вже від давнього часу, і вона все так розвивалася об'єднаною дійсністю, навіть тепер, коли Об'єднані Держави обхопили просто весь світ, — багато людей ще сумніваються, чи й цим разом, по найстрашнішій війні світа, не прийде ще одна війна, не дивлячись на вчорашнє задоволення провідників найбільших держав за постійний всесвітній мир.

Останніми днями ситуація в тому згляді змінилася суттєво. Нині людство стануло перед зовсім реальною konieczністю завести загальний постійний мир. Нині людський рід стоїть перед вибором між війною а знищенням людського роду. Нині людський рід стоїть перед можливістю, зовсім певною, що наступна війна знищить усіх людей, що не буде вже ні переможених, ні переможців.

Людський ум саме придумав спосіб розв'язати основну силу всесвітньої матерії, силу таку велику, що сила найдрібнішої частини всесвіту, відомої людині, може викликати вибухи, триліонні разів сильніші від вибуху найсильніших матерій, придуманих досі. Що це не є ніяка фантазія, а дійсний, вже довершений факт, показують висліди одного удару атомною бомбою. І одна така бомба, збудована на засади розділу атому, знищила три п'ять міст з 350,000 мешканців, спалила в ньому все, що живе, людей, звірята й рослини. Дві такі бомби переконали найзав'язатіших, бо до себебубування очайдуних вояків світа, що всяке даліше воювання зайве. Навіть вони догадалися, що двома сотками таких бомб можна би згладити з лиця землі весь їх народ.

Ось чому нині ціле людство відчуває страх на думку, що може прийти ще одна війна. Ніхто нині не є певний, що його край не впаде жертвою повного знищення. Казав президент Труман у своїм четвертому рапорті народам з берлінської конференції: "Ніхто не може передбачити, що буде означати ще одна війна для наших міст і наших власних людей. Це, що ми робимо Японії тепер, це тільки маленька частина того, що станеться світові в третій світовій війні".

"Ось чому" — закінчував думку президент, "Об'єднані Держави рішені, що не сміє бути ще одної війни. Ось чому Об'єднані Держави рішені лишитися надалі об'єднаними й сильними. Ми не можемо ніколи дозволити на те, аби якийсь напасник у майбутньому був на стільки розумний, аби нас розділити, або досить сильний, аби нас перемогти".

І цим разом, здається, треба вже вірити в добру волю держав покласти кінець війні на все, бо цим разом війна грозить смертю вже всім людям.

3 президентової промови

Як можна було ждати з часу, як конференція Трьох Потуг у Берліні видала свій комунікат про висліди нарад, президент Труман у своїм радіовім рапорті про цю конференцію поробив до комунікату й багато пояснень і багато фактичних додатків.

До справ, до яких президент додав суцільні висновки, належать справи: Німеччини, Польщі й Японії.

Куди має йти Німеччина?

Щодо Німеччини, то президент Труман звернув увагу на те, що берлінська конференція Трьох Потуг не тільки що не старалася знищити німецького народу, але поробила спеціальні заходи, аби німцям дати можливість добути поступенно з економічного хаосу, який вони стигли на себе власними вчинками, і аби дати їм можливість зайняти своє місце серед цивілізованого світа.

Президент Труман дає до розуміння, що берлінська конференція не зробила нічого, аби з Німеччини зробити виключно рільничу країну, як це закидували уже тепер деякі оборонці Німеччини; президент Труман каже, що берлінська конференція виходила з założення, що Німеччина майбутня має бути країною, не тільки рільничою, але й промисловою, однак її промислові не сміють бути того роду, аби вона могла панувати над своїми сусідами, підняти рівень свого життя понад рівень сусідів, або приготуватися до нової війни.

Паки й пакі — про Польщу.

Президент Труман присвятив дуже багато слів справі Польщі. Робив таке саме свого часу покійний президент Рузвельт у своїм звіті з конференції в Ялті, на котру тепер президент Труман виразно покликається як на обов'язуючу для себе. Тепер президент Труман каже, що в Польщі вже існує уряд, призначений Трьома Потугами, себто уряд, який сповняє на думку Трьох Потуг, вимоги поставлені до того уряду в Ялті. Президент каже, що новий тимчасовий польський уряд національної єдності вже зобов'язався відіти вільні й необмежені вибори в як найближчій будучності, оперті на загальним і тайним виборчим праві. Президент видно признає обіцянку польського уряду не за обман, але за реальну річ.

Каже далі президент Труман, що конференція Трьох Потуг у Берліні питалася opinio польського уряду в справі північних і західних границь Польщі. За згодою того уряду остаточно вичеркнення тих границь Польщі відложено до мирової конференції, але тепер уже

віддано під польський заряд поважну частину російської окупованої зони.

Президент Труман признає, що це рішення є компромісом, себто алагодую між двома, або й більше, суперечними поглядами. І в цій справі, як в багатьох інших справах, не правдою є, що Совети дістали все, а інші не дістали нічого. Правдою є, каже президент, що ніхто не дістав усього, чого він домагався, але дістав частину того, уступаючи другим дещо в їх домаганнях.

Однак признаючи польське рішення компромісом, президент одночасно виразно підчеркує, що воно не є позбавлене поважних аргументів на свою користь. Видно, президент знає, що багато поляків і польських приятелів буде критикувати це рішення, і тому він уважав за потрібне додати аргументи в користь берлінського рішення.

Місця для поляків з України!

Президент Труман обороняє спеціальне рішення берлінської конференції щодо віддання східно-північної Німеччини в польське посідання.

Цього простору, мовляв, треба новій Польщі для переведення своєї організації. Адже на схід від лінії Курзона, по котрій поведено польську границю в Ялті, є понад три мільйони поляків, котрим тепер треба дати можливість повернутися до Польщі й осісти на землі. Виходило би, що польський уряд евакуує з східної Німеччини німців, аби дати місце полякам, що прибудуть з українських земель.

Президент Труман при тому пригадує, що це не буде така велика кривда німцям, бо велике число німців уже добровільно покинуло східні німецькі краї перед наступаючими советськими військами. Цей факт мимоходом клеїм, як брехню, що дивну пропаганду, що перед упадком Німеччини йшла з відомих жерел, що мовляв німецькі нацисти наклали тиск на російським більшовиками та що нацистичні на верхівка певно здасться на руки Советів, аби з ними піти проти Америки й Британії.

Європа перед голодом.

Замітним доповненням головного комунікату берлінської конференції була пригадка президента Трумана про небезпеку голоду в Європі.

Європа нині голодує. Ці слова відносяться не до німців, але до народів тих країн, що були окуповані німцями, головні народи західної Європи. Ті люди не мають ні харчів, ні одягу, ні топлива, ні знаряддя до праці, і даху над головою, ні сировини для продукції потрібних річей.

Як прийде зима, їм грозить нужда. Як ми не поможемо їм, вони будуть мати страшну зиму, після котрої буде ще гірша весна. Ми можемо довести тих людей до розпуки, в якій голодні люди можуть кинути на суспільну будову, аби з останків її добитися якоїсь надії на будучність. Як-що ми дозволимо Європі бути голодною й холодною, то ми можемо втратити деякі основи порядку, на котрим ми будемо свої надії для всесвітнього мира.

Ера простої людини.

Найбільше знаменні слова сказав однак президент Труман при кінці своєї промови. До того місяця промова могла би робити на деякого з слухачів враження сухої й безідейної. Могло би комусь видатися, що в ній не має головно того світила, що дозволяє людям дивитися в будучність з надією в серці.

Говорив саме президент про значіння нашої перемоги в Європі, і сказав:

"Наша перемога в Європі є чимось більше, ніж простою перемогою зброї. Це була перемога одного способу життя над іншим. Це була перемога ідеалу, основаного на правах простої людини, на гідності людської істоти, і на поняттю держави як слуги, а не пана, свого народу."

"Вільний народ показав, що він може перемогти заводських вояків, котрих одиноким моральною зброєю є послух і почитання сили."

Американський президент при тому остерігає американців, аби вони не думали собі, що, ставши нині наймогутнішим народом світа, і може наймогутнішим народом людської історії, вони тепер не є зобов'язані до пошанування прав інших людей і народів. Він пригадує їм, що вони якраз тому є найбільшим народом, що вони признають вартість і гідність кожної людини. Як ми будемо скріпляти ці поняття, то ми будемо скріпляти найбільше творчі сили, які нині в світі існують.

Президент Труман кликав американців уживати своєї сили й всіх своїх природних богатств й талантів для великої справи справедливого й тривалого мира в світі.

Він закінчував задоволенням, що в тій справі йдуть разом всі Три Потуги, котрі тепер є більше зв'язані з собою рішенням добитися такого мира, ніж вони були колинебудь переди. "Зтегерану, і Криму, і Сан Франсиско, і Берліна — ми далі будемо йти походом разом до спільної цілі".

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ. ЗНАЧИТЬ, НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОВЕДОВАНА НА ПЕВНИХ, ТРИВКИХ І СОЛІДНИХ ОСНОВАХ.

Микола Чубатий.

По почдамській конференції

За нами нова півмісячна конференція Великої Трійки, третя така конференція з черги після Тегеранської Конференції та Конференції в Ялті на Кримі. Кожна із тих конференцій значить за собою новий відтинок новочасної історії і кожній з них щораз більше тревожить людство своїми постановами та своїми планами на майбутнє, що закріплюють панування Советів в Європі.

Основною прикметою всіх тих конференцій є вже повне понехання якогонебудь ідеалістичного підходу до розв'язки міжнародних проблем.

Коли ми порівняємо кличі, що лунали з альянтської преси перед чотирма роками, з тим "реалізмом", який знаменує кожну із тих конференцій, то неажаль слід ствердити, що з історичної перспективи розвиток людства ми вертаємося миленими кроками назад. Кожна конференція приносить щораз більше розчарування для страждуючого людства.

Нині вже давно відбулося про Альянтський Чартер, про волю населення рішати, чи воно хоче бути під цєю владою, чи ні. Ані сліду з того крикливого клича, що народ має собі вибирати владу, під котрою хоче жити. Ми не видимо навіть якогонебудь заінтересування чотирма свободами президента Рузвельта. Навпаки ми є свідками, що сотні людей задоволюють на трохи та відстають на певну смерть в руки Сталіна серед розпучливих криків та безнадійних замахів себебубування, які є в Советській Європі. Висилають їх в руки ворога для того тільки, що в Ялті таке мали постановити, що бующих советських громадян мають Альянти видавати в руки советської влади.

Чи була така постанова, чи її не було, це річ другорядна, однак не має на світі такої влади, що могла б в 20-тих століттях виконувати таке над людською людиною.

Коли нині важко говорити про збереження свободи одиної, того фундаментального права нашої цивілізації, за яке ми боролися і наші предки від соток літ, то що вже говорити про таке шляхотне право, як право през. Вилсона самозначення народів своєї долі.

В Америці існує товариство для планквання ідеалів Вилсона, однак скільки разів то товариство дає знати про своє існування, то скільки разів говорить лише про ідею Вилсона створити міжнародну організацію народів, натомість промовчується, для реалізації яких то ідеалів мала бути створена міжнародна організація народів. Чи міжнародна організація народів мала бути на це, щоби народи поневолювати та три-

мати їх в неволі силою міжнародної армії, щоби не бунтувалися, чи міжнародна організація по ідеалам Вилсона мала бути створена на це, щоби боронити права кожного народу самому вирішити, яку владу він хоче мати над собою.

Ще на першій конференції трьох міністрів закордонних справ, в Москві, 1943, вирішили, що право самоозначення народів не буде тепер примінене. В цім напрямі поступаве тепер ціла міжнародна політика, всупереч всякій етиці та всупереч здоровому розумові. Позникали з карти Європи Польські держави і ані словом не було згадки, чи існують вони ще хоч формально чи ні. Мабуть не хотіли дразнити Сталіна такими запитаннями.

Таке саме й з Західною Україною. Таке саме з Карпатською Україною. Не воля населення, але воля Сталіна вирішує всі справи та стоїть людство скорим кроком назад в часи найтемнішої реакції.

Почдамська конференція вирішила найбільше основну справу найближчої майбутності Німеччини. Власиво не вирішила, а тільки прийняла до відома це, що Сталін вирішив вже дотепер. Справу відшкодування вирішувала советська окупаційна армія місяцями в той спосіб, що основно позабирала все, що тільки дастся вивезти з Німеччини. Перед усім основно прочистила советська армія всі німецькі фабрики, вивозила всі машини та фабричне урядження до Советів.

Почдамська конференція апробувала доконані факти та дозволила цю советську практику переводити даліше аж до границь можливості.

Крім цього Совети мають ще дістати 25% фабричного владштування Німеччини з окупаційних зон американської, англійської та французької, яких Німеччині не потребно до мирної продукції. За 15% отримано фабричного владштування Совети заплатять сиріями, але аж до п'яти літ. Не має сумніву, що Советам належить відшкодування за біліонові шкоди вчинені німцями в Україні та інших частинах Советів, однак до чого веде узурбування Советів?

Характеристичне, що фабричне владштування зокрема з обсягу металургічного, хемічного та машинобудовного промислу забирають Німеччині тому, щоби її розбрати та довести німців до нації з мирною продукцією. Коли ці машини є небезпечні в руках переможеної і контролюваної Альянтами Німеччини, то чи ці самі машини зброї мають бути більше безпечними в руках Советів?

Почдамська Конференція з аймалася також справою

ОЛЕКСАНДЕР ЛУГОВИЙ

БЕЗХАТНИЙ

(Повість з імігрантського життя в Канаді, нагороджена на Літературнім Конкурсі У. Н. Союзу).

57)

(Всі права застережені)

Ви спостережливі. Я мислю, але й фармер одинок. Люблю хліборобство, це, по мійому, найбільш шляхетне заняття — використовувати не людей, а плодючі сили матерії-землі. Люблю наші безмежні прерії. На фармі не можу працювати щодено, обов'язки не дозволяють. А це мої діти. — Тут суддя назвав себе і дітей по іменах.

Безхатний засоромився ще більше. Старався того не виявити, підтримував розмову:

Прерії, степи у моїй матерії мові, і я люблю. Люблю власне за їх безмежний простір, за синяві переливи трав, за золото збіжжя, за те,

що кормлять вони мільони живих істот — говорив мрійливо. — Не люблю за те міст...

— А виж якої народності? — поцікавився суддя.

— Моя народність бездержавна — пояснив Безхатний.

— Поділена поміж Росією, Польщею, Румунією та в деякій мірі Чехословаччиною. Я українець.

— Імігрант, чи в Канаді родилися?

— Думаю, що це пізнати можна по моїй мові. Щойно два роки минуло, відколи я в Канаді.

— Не зовсім пізнати. Говорите по англійськи так, що не гріх іншим і за двадцять років

так говорити, — трохи дивувався суддя. — Певно знали англійську мову в Європі.

— Не зовсім — Безхатний відповів виминаючи. — Трохи підучився в дорозі та й тут. До мовознавства не маю великих здібностей.

— Бо розум ваш іншим чим заповнений. Мовами швидко опановують люди з нижчим, практичного успосібленим розумом. Творчі розуми звичайно на мови тугувати.

Червоніючи Безхатний подякував за комплімент. Ніяково оглядав свої ноги, убрання, проводив рукою по давно неголеному обличчю. Суддя з усміхом говорив:

— Не звертайте на свою зовнішність великої уваги. В Канаді кожний живе так, як обставини дозволяють. Порохи назовні неважні. Тут важні розум, освіта, совість. Поважайте, що ви не простий собі чорнороб! Як же вас зовуть?

— Хіба це не все одно? Один з соток тисяч безробіт-

них! Микита Волокита, як кажуть у нас в Україні, чи Мек Тремп, як сказали англійці. Тяжко, пане суддя, говорити про імя в моєму стані.

На Мек Тремпа діти засміялися. Сміявся суддя, розсміявся й Безхатний.

— А все таки? — домагався суддя.

— Не скажу, — відмовився молодик. — Ви поїдете собі своєю дорогою, я своєю і можливо у житті ми ніколи не побачимося. Яке значіння, отже, матиме те, що знатимете, як мене зовуть? Микита Волокита, та й все.

— Або „один з соток тисяч“! — сказав суддя. — Зав'язати ви хлопця, я більше не домагаюся. Ну, а як же вам подобається Канада?

— Як би вам краще пояснити — мандрівник відповідав з деяким заклопотанням. — Я, бачу, що ви не простий собі чорнороб! Як же вас зовуть? — Хіба це не все одно? Один з соток тисяч безробіт-

них! Микита Волокита, як кажуть у нас в Україні, чи Мек Тремп, як сказали англійці. Тяжко, пане суддя, говорити про імя в моєму стані.

На Мек Тремпа діти засміялися. Сміявся суддя, розсміявся й Безхатний.

— А все таки? — домагався суддя.

— Не скажу, — відмовився молодик. — Ви поїдете собі своєю дорогою, я своєю і можливо у житті ми ніколи не побачимося. Яке значіння, отже, матиме те, що знатимете, як мене зовуть? Микита Волокита, та й все.

— Або „один з соток тисяч“! — сказав суддя. — Зав'язати ви хлопця, я більше не домагаюся. Ну, а як же вам подобається Канада?

— Як би вам краще пояснити — мандрівник відповідав з деяким заклопотанням. — Я, бачу, що ви не простий собі чорнороб! Як же вас зовуть? — Хіба це не все одно? Один з соток тисяч безробіт-

них! Микита Волокита, як кажуть у нас в Україні, чи Мек Тремп, як сказали англійці. Тяжко, пане суддя, говорити про імя в моєму стані.

На Мек Тремпа діти засміялися. Сміявся суддя, розсміявся й Безхатний.

— А все таки? — домагався суддя.

— Не скажу, — відмовився молодик. — Ви поїдете собі своєю дорогою, я своєю і можливо у житті ми ніколи не побачимося. Яке значіння, отже, матиме те, що знатимете, як мене зовуть? Микита Волокита, та й все.

— Або „один з соток тисяч“! — сказав суддя. — Зав'язати ви хлопця, я більше не домагаюся. Ну, а як же вам подобається Канада?

— Як би вам краще пояснити — мандрівник відповідав з деяким заклопотанням. — Я, бачу, що ви не простий собі чорнороб! Як же вас зовуть? — Хіба це не все одно? Один з соток тисяч безробіт-

них! Микита Волокита, як кажуть у нас в Україні, чи Мек Тремп, як сказали англійці. Тяжко, пане суддя, говорити про імя в моєму стані.

На Мек Тремпа діти засміялися. Сміявся суддя, розсміявся й Безхатний.

— А все таки? — домагався суддя.

— Не скажу, — відмовився молодик. — Ви поїдете собі своєю дорогою, я своєю і можливо у житті ми ніколи не побачимося. Яке значіння, отже, матиме те, що знатимете, як мене зовуть? Микита Волокита, та й все.

— Або „один з соток тисяч“! — сказав суддя. — Зав'язати ви хлопця, я більше не домагаюся. Ну, а як же вам подобається Канада?

— Як би вам краще пояснити — мандрівник відповідав з деяким заклопотанням. — Я, бачу, що ви не простий собі чорнороб! Як же вас зовуть? — Хіба це не все одно? Один з соток тисяч безробіт-

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода“.

Поштові зв'язки з Європою

Протягом війни Злучені Держави підтримували в більшій чи меншій мірі поштові зв'язки з союзними державами та нейтральними в Європі, проте подібні зв'язки були перервані з країнами, окупованими нацистами. В міру звільнення тих країн, встановлювалися і з ними поштові зв'язки. За виключенням поштових грошевих пересилок, які можна посылати тільки до Великої Британії, на сьогодні можна мати поштові зв'язки з більшістю європейських країн. На 5 липня ц. р. Злучені Держави не відновили ще поштові зв'язки з деякими країнами, до них належать: Албанія, Чехословаччина, Данція, Мадящина, Німеччина, Австрія, Польща, Румунія й Югославія.

Летунську пошту приймається до наступних країн (також згідно з відомостями з 5 липня): до Бельгії, Бассарабії, північної Буковини, Данії, Франції, Великої Британії, Ірландії, Люксембургу, Голландії, Норвегії, Португалії, Іспанії, Швеції, Швейцарії, Туреччини, С. С. Р. Не приймається летунська пошта до: Албанії, Австрії, Болгарії, Чехословаччини, Данції, Мадящини, Греції, Італії, Латвії, Литви, Польщі, Румунії й Югославії.

Надалі залишається в силі заборона посылати до визволених європейських країн грошеві знаки, поштові грошеві пересилки — „монеї ордеру“ чеки, банкові вексли. Проте вже можна через банк посылати гроші на утримання рідних та приятелів в більшості європейських країн. Не дозволено ще наприклад до Німеччини, Мадящини посылати такої грошевої допомоги та в деяких інших країнах ще не налажені справи передавання таких пересилок, наприклад в Югославії, Болгарії та ін.

Нема обмеження що до розміру грошевих пересилок в цей спосіб до: Великої Британії, Ірландії, Советської Росії (включаючи Бассарабію, північну Буковину та район Дорогої), які для поштових зв'язків зареєстровані до Росії та до Туреччини. Не потрібно до того ж дозволу від департаменту скарбу, хіба що особа, котра посилає гроші, має громадянство „заблокованої“ країни. На утримання рідних можна посылати грошей не більше \$500 на родину на місяць до Бельгії, Чехословаччини, Данії, * В Молдавії.

Польщі, а її постанови тільки ще більше переконують нас, що справа Польщі як сателіта Советської Росії приречена. Вільні та демократичні вибори в Польщі відбудуться таки при советській окупації, бо нічого не згадується про вихід советського війська з краю на час виборів.

Аліянські журналісти дістануть правдоподібно право вступу до Польщі, але тільки перед самими виборами та під час самих виборів. Як може заграничний кореспондент зорієнтуватися в ситуації країни за кілька днів на передодні виборів та в день виборів, це вже справа видного геніяльності тих кореспондентів, що до Польщі прибудуть.

Та найочевиднішим доказом становища Польщі як сателіта Советів це справа відшкодування воєнного для Польщі. Конференція навіть не визначила, що Польща має дістати. Генераліссімус Сталін сказав тільки загально, що з цього, що він забере з Німеччини, він заспокоїть Польщу. З тої постанови ясно виходить, що відшкодування Польщі залежить від доброї волі Советів. Буде там уряд послухний Москві, то може Польща щось дістати, буде опірний, так дістане дулю.

Дефінітивно признали Польщі тільки скравок східних Прусс та Данціг, натовісць західна межа Польщі має бути витчена на мировій конференції. Всеж таки виходило, що проектується для Польщі межа вздовж Одри та Ниси, бо ці області Польща має дістати нехайно під адміністрацію.

Бессарабію, північну Буковину, Данію, Францію, Велику Британію, Грецію, Ірландію, Італію, Люксембург, Голандію, Норвегію, Португалію, Іспанію, Швецію, Швейцарію, Туреччину, С. С. Р. Не приймається реєстрованих посилках до: Албанії, Австрії, Болгарії, Чехословаччини, Данцигу, Естонії, Фінляндії, Німеччини, Мадящини, Латвії, Литви, Польщі, Румунії й Югославії.

Дозвіл від департаменту скарбу „Американ Експрес Компані“ має спеціальний дозвіл на пересилку грошей до \$100, через Москву, до Балтійських країн та до Польщі. Ця компанія приймає також грошеві пересилки й для інших країн, за виключенням Румунії (ліцензії 32, 32-A, 33). До 5 липня мала право посылати грошеві переводи до Румунії тільки єврейська організація — „Гібро Імігрант Ейд Сосайті“, 425 Лафайет Стріт, Нью Йорк 3.

Значні труднощі виникають при обміні грошей. Гроші, що висилаються на утримання рідних, мають бути внесені в доларах, але виплачують на місці в місцевій валюті, по офіційному курсі, який є дуже малим. Але можна помогти своїм близьким послідками через пошту. По відомостям на 5 липня можна посылати в: Бельгію, Данію, Францію, Велику Британію, Грецію, Ірландію, Італію, але тільки до Риму, Ватикану Неаполю та Палермо, Люксембургу, Голандії, Норвегії, Португалії, Іспанії, Туреччині та Советського Союзу (включаючи Бассарабію та північну Буковину). Поштові послідки можна посылати не тільки громадянам тих країн, але кождому, хто живе там. Можна посылати одяг, взуття, продукти, які не псується. В послідках не можна посылати таких річей, які вважаються в цій країні та в країні призначення контрабандою. Оплата за пересилку поштових послідок не є великою. До 5 липня ще неможливо було посылати послідок до Албанії, Австрії, Болгарії, Чехословаччини, Данцигу, Естонії, Фінляндії, Німеччини, Мадящини, Латвії, Литви, Польщі, Румунії, Швеції, Швейцарії й Югославії.

В згаданій на початку статті з серії „Інтерпретер Релісес“ є більше інформації що до поштових послідок першої класи, грошевих пересилок на утримання рідних. Є таблиці, що вказують, з якими європейськими країнами наведено регулярні поштові, телеграфічні та телефонічні зв'язки. Є також інформація що до спеціально пригтовлених пакунків до певних країн. Загальна Рада ще має невелику кількість тих релізів і може вислати на жалання за оплатою 25 центів за примірник. Адреса: Common Council for American Unity, 222 Fourth Avenue, New York 3, N. Y.

Загальна Рада — ФЛІС.

Тим рішенням Польща поверталаб до границь, які тільки переходило мала в 11-тмі століття до ріки Нісі та в 12. на долішній та середній Одрі. До речі населення тих областей з війською Шлеске ніколи не було польське, тільки іншого слов'янського народу, нині згерманізованого. Що мало статися з якими 12 мільонів німецького населення тої території на 95-100% відсотків німецької, почмадські постанови згадують тільки мимоходом. Планиється якесь переселення населення в „гуманний спосіб“. Де має спакнуватися тих кільканадцять мільонів німців, до яких Бенеш ще хоче доложити ще своїх 3 мільони, то про те не кажеться.

Саме Східна Прусія та східна Німеччина це були частини Німеччини це найрізніше заселені, натовісць на схід від ріки Ніси в Саксонії є населення одно із найгустіших у світі, бо понад 300 мешканців на один квадратний кілометр. Таке густе населення в Європі є ще тільки в промисловій північно-західній Німеччині та в Бельгії. До того перегущеного населення додати ще нові мільони, а рівночасно зліквідувати великий промисловий німецький, який саме затруднював це густе населення, це значить витворювати такий економічний стан, що зовсім не буде причинятися до заведення тривалого мира в світі.

НАШІСТИ В БОСТОНІ. Німецький нищитель 3-39 при візді до бостонських корабельних варстатів як воєнний лінійник. Оцей і ще другий нищитель, на яких працюють німецькі добровольці за вказівками американської залоги. Експерти американської маринарки студіюють корабель дуже точно.

Фінляндії, Франції, Греції, Італії, Люксембургу, Голандії, Норвегії, Португалії, Іспанії, Швеції. Ці послідки можна робити на основі загального дозволу-ліцензії 32, 32-A (для Італії) та 33.

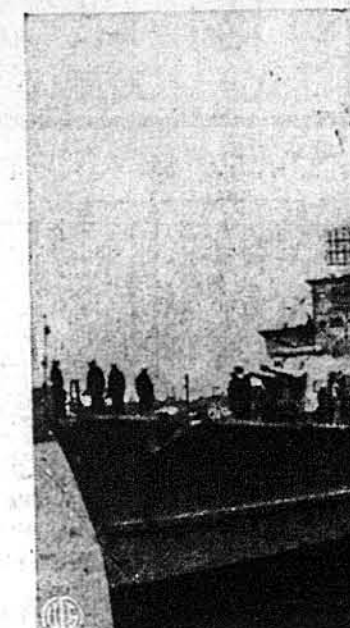
До 100 доларів можна посылати також на допомогу близьким до Литви, Естонії, Латвії, Польщі та Румунії, але для того треба дістати відповідний дозвіл від департаменту скарбу. „Американ Експрес Компані“ має спеціальний дозвіл на пересилку грошей до \$100, через Москву, до Балтійських країн та до Польщі. Ця компанія приймає також грошеві пересилки й для інших країн, за виключенням Румунії (ліцензії 32, 32-A, 33). До 5 липня мала право посылати грошеві переводи до Румунії тільки єврейська організація — „Гібро Імігрант Ейд Сосайті“, 425 Лафайет Стріт, Нью Йорк 3.

Значні труднощі виникають при обміні грошей. Гроші, що висилаються на утримання рідних, мають бути внесені в доларах, але виплачують на місці в місцевій валюті, по офіційному курсі, який є дуже малим. Але можна помогти своїм близьким послідками через пошту. По відомостям на 5 липня можна посылати в: Бельгію, Данію, Францію, Велику Британію, Грецію, Ірландію, Італію, але тільки до Риму, Ватикану Неаполю та Палермо, Люксембургу, Голандії, Норвегії, Португалії, Іспанії, Туреччині та Советського Союзу (включаючи Бассарабію та північну Буковину). Поштові послідки можна посылати не тільки громадянам тих країн, але кождому, хто живе там. Можна посылати одяг, взуття, продукти, які не псується. В послідках не можна посылати таких річей, які вважаються в цій країні та в країні призначення контрабандою. Оплата за пересилку поштових послідок не є великою. До 5 липня ще неможливо було посылати послідок до Албанії, Австрії, Болгарії, Чехословаччини, Данцигу, Естонії, Фінляндії, Німеччини, Мадящини, Латвії, Литви, Польщі, Румунії, Швеції, Швейцарії й Югославії.

В згаданій на початку статті з серії „Інтерпретер Релісес“ є більше інформації що до поштових послідок першої класи, грошевих пересилок на утримання рідних. Є таблиці, що вказують, з якими європейськими країнами наведено регулярні поштові, телеграфічні та телефонічні зв'язки. Є також інформація що до спеціально пригтовлених пакунків до певних країн. Загальна Рада ще має невелику кількість тих релізів і може вислати на жалання за оплатою 25 центів за примірник. Адреса: Common Council for American Unity, 222 Fourth Avenue, New York 3, N. Y.

Загальна Рада — ФЛІС.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти. А просвіта — це сила.

НАШІСТИ В БОСТОНІ. Німецький нищитель 3-39 при візді до бостонських корабельних варстатів як воєнний лінійник. Оцей і ще другий нищитель, на яких працюють німецькі добровольці за вказівками американської залоги. Експерти американської маринарки студіюють корабель дуже точно.

Допомогова акція в Дітроїті

Другий черговий звіт українських допомогових комітетів у Дітроїті і пригородах під проводом адвоката Івана Панчука.

Акцію ведуть три субкомітети, а саме в самім Дітроїті (Вест і Дітроїт), Норт Дітроїті і в Гемтремку. Вислідом їх акції зібрано досі на допомогу потерпілим через війну нашим братам і сестрам в Рідному Краю, Україні, як і поза її межами — загальну суму: \$9,620.00.

Звіти поодиноких Субкомітетів представляються, як наступає:

I. Норт Дітроїтська Громада при Українсько-Амер. Осередку збила до цього часу суму \$1,764.50.

Жертвували організації: Корп. Укр. Амер. Осер. \$300. Жін. Тов. „Просвіта“ \$100. У. Р. Союз від. \$272.50. Укр. Культурне Тов. \$50.

Жертви від поодиноких Добродіїв-Родичів: По \$100: Пн. Текля-Василь-Довгань, Пн. Марія-Вородиніч Сковрон; по \$50: Дмитро Дашинчик, Іван Івасюк; по \$25: Авд. Іван Панчук, Василь Лазечко, Василь Холяний, Д. М. Діаско.

Коллектори і коллекторки Норт Дітроїтського субкомітету збила: Едвард Гулак \$86, Василь Пимбаліст \$80, Волод. Українець \$74, Вас. Лазечко \$70, Марія Діаско \$53, Марія Сковрон \$51, Лев Рольний \$43, Іван Марко \$39, Анна Сірко \$36, Сильва Гриняк \$34, Віктор Соболь \$32, П. Вакалюк \$30, Мих. Казимирів \$25, Агата Галишич \$23, Дмитро Самар \$21; по \$20: Іван Панчук, Яків Корбін, Іван Дячуні; по \$15: Марія Плягана, Петро Марфей, Софія Голуб; Анна Вітенко \$12, Павлина Шелегей \$11, Василь Довгань \$10, Марія Томак \$9, М. Клімко і В. Трині по \$7, Катерина Колодій \$6.

II. Вест Дітроїтська і Діборнська Громада збила до цього часу суму \$2,015.00.

Жертви організації: У. Н. Союз \$292. Від. \$300, С.У.А. від. \$16, 20, 37 \$126. У. Р. Союз від. \$100, У. Н. Союз від. \$75 \$100; по \$50: Укр. Зол. Хрест, Клуб Укр. Проф. С.У.А. від. \$16, Грин. Івасюк (в. л. г. о. с. С.У.А. від. \$3 \$25.

Коллектори Вест Дітроїт-Діборнського субкомітету збила: Іван Салупський \$139, Юлія Шустакевич \$112, О. Ст. Побуцький \$95, Н. Нагайло \$94, Петро Кізел \$73, Н. Лівкут \$42, Авд. Іван Івасюк \$80, Іван Форис \$60, Іван Камінецький \$54, Омелян Целех \$52, Андрій Котоніч \$52, Вол. Лідак \$46, п-ні Яніска \$42, п-ні Кахній \$43, п-ні Сеньків \$52, п. Кахній \$44, проф. Гулак \$41, Мих. Прокипчук \$40, Гр. Столяр \$37, Вас. Братусь \$31, Микола Небожко \$29, Фред Михайлишин \$27, Антін Ониський \$18, Віктор \$13.

III. Гемтремський субкомітет до цього зібрав суму \$5,516.

Подається в цій статті тих жертводавців та клубів і товариств, які не були проголошені в першому комуналі в часі опублікування „Свободи“, „Амеріки“ та в місцевій „Укр. Гром. Порі“.

Жертвували товариства: С.У.А. в. 26 (архив жертв) \$200, УН.С. в. 94 (архив жертв) \$100, Микола Крук \$50, Збірка „День Матері“ \$25.56, Збірка в У. Д. Клубі \$36.80, У. Н. Хор „Дума“ \$25, Збірка із „Свяченого“ \$22.06, Бр. Апост. Монті, \$5.

Коллектори (жінки) Гемтремського субкомітету збила: Тома Кошіл \$214, Марія Прокопович \$105, Анастасія Білоус \$100, Мих. Ченний \$82, Рудольф Семків \$80, Параскея Раква \$66, Павло Прокопович \$65, Текля Солодуча \$60, Магдалина Войтович \$56, Катерина Хомяк \$53, Ксеня Стасів \$52.25, Анна Патра \$51, Н. Бадя \$48, Юлія Кузьмичка \$45, Катерина Бук-Купчик \$33, Юлія Костюк \$33, Оксакій Лжавала \$29, Микола Петрук \$26, Анна Романюк \$26, Мих. Горні \$96, Марія Тиро \$75, Іван Мельник \$69, Кароліна Квасник \$53, Пилип Даміан \$52, Омелян Заблоцький \$50, Параскея Кікул \$49, Марія Будор \$40, Катерина Якимів \$48, Лео Гелесе \$40, Теодор Солодуча \$41, Семен Готра \$37, Максим Головачук \$36, Микола Машталер \$31, Онуфрій Курочка \$31, Олена Курочка \$32, М. Сенько \$29, Іван Крупка \$35, Анна Зола \$28, Галина Скаку \$26, Стефанія Гуляська \$24, Микола Панадак \$25, Соф. Добуш і Соф. Герній \$20, Марія Василь \$20, Марія Гуменюк \$18, Марія Іжумла \$16, Марія Лобур \$16; Наталя Набожинка і Дмитро Чорний по \$14; Агата Хомак і Василь Мамчур по \$13; п-ні Кричківська і Осип Прегарський по \$10; Осип Крупка \$7, Іван Чупка \$8, П. Кравчинський \$5, Анна Мудра \$4, Вол. Крушельницький \$6, Панько Андрушків \$4, Іван Кульчицький \$3.

IV. Жертви прямо до центрального Комітету: Жінки укр. походження при Ам. Чер. Хресті \$200, Молодець Білдіні Українок при А. Ч. Хресті \$25. Разом \$225.

Загальні заклучення.

Призначено головною управою Злученого Українського

ПОШУКУЄМО 374 ЖЕРТВОДАВЦІВ по \$100

НАДЗВИЧАЙНА КАМПАНІЯ „СВОБОДИ“ НА ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКИМ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ

„Свобода“, орган Українського Народного Союзу, свідома того, що її читачі та члени і відділи У. Н. Союзу були завжди прикладом жертвенності в кожній гуманітарній акції американських українців, закликає їх тепер до активної та жертвенної участі в проголошеній окремим надзвичайній кампанії, якої ціллю є знайти 500 жертводавців (осіб, товариств, чи відділів), з яких кожний зложив би одноразово не менше як \$100 на допомогу найнещасливішим з нещасливих — українським жертвам війни.

Дальші жертви в цій надзвичайній кампанії „Свободи“ на допомогу українським жертвам війни зложили:

- 125) Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 84 У. Н. Союзу, Савтпорт, Конн. \$100.00
- 126) Українська Громада, Батлер, Па. \$100.00

Разом \$ 200.00

Попередньо проголошено 12,450.00

Разом \$12,650.00

ХТО НАСТУПНИЙ?

Дальші жертви — по сто доларів чи більше — просимо слати чеками чи поштовими переказами, виписаними на „Свободу“, на таку адресу:

SVOBODA JERSEY CITY 3, N. J.

P. O. BOX 346

заснував, огонь погас. Коли жінка повернулася, крикнула зі здивування: „Огонь!“

Чоловік, що привик до наглого командир в службі, зірвався

зі сну, одним махом відвернув дверцята від ліжка, кинув туди кота, станув на „позір“ і закликав: „Гармата номер 1, готуй!“

Появилася на американському книжковому ринку така книжка про Україну, на яку ми довго ждали, бо написав її визначний американський журналіст і письменник, а видав її одна з найстаріших і найбільших американських видавничих компаній. А що важніше: в книжці подана правда про Україну, а здійснення вільних змагань українського народу зв'язується з перемогою та триумфом демократії. Отсея книжкою, що є повна віра в остаточну перемогу свободолюбного ідеалів українського народу, є:

The Ukraine: A Submerged Nation

by WILLIAM HENRY CHAMBERLIN

published by The Macmillan Company, New York

Отся книжка повинна знайти негайно теж в наших домі американських українців. Написана вона в такій мистецькій, а рівночасно простій формі, що кожний прочитає її легко з великим зацікавленням. Надається вона якнайкраще на святочний дарунок нашим дітям і внукам; близьким чи дальшим знайомим, зокрема тим американцям, що ще мало знають про Україну, або але знають, начитавшись неправди про український наріз і його змагання, якої досі було так багато в Америці, та яка далі поширюється. Хай-жеж тепер кожний і кожна з нас стане до боротьби з тою неправдою поширюючи всюди правду, зокрема ту, що зібрана в отсій знаменитій книжці.

Замовлення на цю книжку wraz з належністю в сумі \$1.75 належить слати на таку адресу:

SVOBODA JERSEY CITY, N. J.

P. O. Box 346

Замовлення з Канади треба платити американською валютою. С. О. Д. не приймаємо.

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

Українське Національне Запомогове Товариство „Дністер“ відділ 361 Українського Народного Союзу в Нью Йорку

—:—: влаштує —:—:

Величавий Сезонний ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, 19-го СЕРПНЯ (AUGUST 19, 1945)

at the National Bowling Academy, 46th Avenue & 160th Street, Flushing, L. I.

ПАРК буде вітворений у 10-тій год. рано.

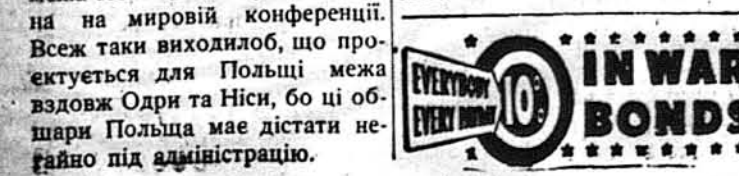
ЦІНА ТИКЕТІВ 65¢ з податком, а для воєнків вступ вільний.

До танцю буде пригравати музика п. Л. Козака.

Запрошуємо всіх на цей Величавий Пікнік, де дуже гарно забавитися; танець за танцем, а як золотнієте, то ми для вас постаралися різних присмаків з напінками. Оджеж приходіть всі і то завчасу. Комітет Пікніку ручить, що як прийде, то не пожалуєте, кожний почувється вдоволені. При нагоді можна стрітнутися зі своєю Ріднею чи знайомими і придати собі більше знайомих.

Комітет.

DIRECTION TO THE PARK: From New York City: Take I. R. T. Subway to Grand Central Sta., or B. M. T. to Times Square or Queensboro Plaza Station and change for Flushing Trains. Get off at Main St. Station then take Rosewood — Jamaica — Hollis or Queens Village Bus (No. 26 or 27). All Buses stop at the door. — From Brooklyn: All „L“ trains to Queensboro Plaza Station, change to Flushing trains, then take Bus to Park. — Bus Station у Rosewood, Jamaica, Hollis or Queens Village обіймає достатньо багато босів до спровадження людей з стації до Парку і з Парку до стації. Обсага босів кожного задовольняє.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ—WANT ADS

Classified Department—Bergen 4-0237—Bryant 9-0562

WAR MANPOWER COMMISSION
Essential Workers need State-
ment of Availability. If transfer-
ring to less essential, need U. S.
Employment Service consent in
addition. Critical workers also
need both.

EMPLOYMENT REGULATIONS
Сушні робітники обов'язані ма-
ти посвідку, що вони є до роз-
порядності. При перенесенні
до менше сушних робіт мусять
мати крім цього згоду „Юнайтід
Стейтс Емплімент Сервіс“. „Кри-
тичні“ робітники потребують те
обох посвідок.

ПОТРЕБНО МУЖЧИН

ПОТРЕБНО ЖЕНЩИН

Суперінтендент
Bensonhurst, Brooklyn, N. Y.
31-фамільний дім
3 кімнати, газ, електр. \$75 місячно
Каніти по 6. год.: Beechview 2-1545

ОПЕРАТОРОК
Досв. на сінга і дола під машини
B. G. L. Novelty Co.
140 48th St., Union City, N. J.

I. Трояк.

В країні альпейських озер

(Споми́в з подорожі до Баварії перед II-гою світовою війною).

Хоч ви й далеко відбилися на хвилях часу й життя від гарних місточок і осель по цей і той бік Альп, то всетаки не годні ви забути соняшної Баварії. Захід і схід сонця, що його щоденно працюють і ви-тають снігом покриті шпиль Альп, ліси, луки, діброви, ріки й озера, низи й узгір'я — все те на завісді лишається в вашій пам'яті гармонійною ціліс-тю, одним образом. Він викли-кує в вашій душі, мов все нові акорди краси. Вони звучать у красках усіх пор року в домах, переходять лагідно в темні краски високих скель і високи-ми, якими тонами завершують на снігом вкритих шпильх гір.

Гарною є природа підаль-пейської Горішньої Баварії... Гляньте з якогонебудь верха Альп в даль, так бачите, як у золотому сонці купаються чис-ленні озера і як у хрустальній синяві — тремтять огріте по-вітря. Тоді пригадуються вам „соняшні кларнети“...

Зимою, коли верхи й доли прикриє біла габа пухких сні-гів, не мусите їхати до швай-царського Сант-Моріц, щоб на-любуватись маєстатом гір та щоб знати гарні терени до всіх можливих спортив. Літом з зимою знайдете для вашого, навіть вибагливого серця й ве-редливих очей, що багато де-чого бачили, красу баварської природи, що збудить у вас по-дів і личиться в пам'яті на все, мов чудовий образ вмурова-ний прямо в ваше ество, в па-латі ваших споминів...

У Нірнбергу.

Спішіть до Мінхена, до столиці Горішньої Баварії. По дорозі оглядаєте з острахом високі, старезні мури Нірнбер-гу, що з глибокого серця до-станнього „равбрітера“. Гли-бока криниця і „залізна діва“ — страшні середники мук і тор-тур середньовіччя, роблять на вас велике вражіння. Коли гля-дите на відбите в камені кін-ське копито на вершину мур-у дивитесь в долину, на пропасні вали і рови, що колись були виповнені водою й дротаними перешкодами, подивляете за-судженого на смерть героя, що, як легенда оповідає, пере-скачав на коні високий мур і кинувся в утчі спасати життя. Відбите в камені копито лиши-лося до сьогодні найкращою

епітафією легендарного героя.

З Нірнберзького замку гля-дите на місто. Воно кругом дише старою історією. Аль-брехт Ділер і Ганс Закс жи-вуть у ньому в своїх безсмерт-них творах. Частинно можете оглянути обстановку в їхньо-му приватному житті в зали-шених їх домах. Сходите зі замкової гори і подивляете гарні, хоч старі, будівлі. До майстерних творів техніки на-лежить знаний нірнберський годинник на вежі одної з цер-ков з 1509 р. З ударом дванад-цяті години вся вежа, мов о-живає. Кам'яні сторожі з обох боків вежі труляють в труби, бють у літаври. Їхні руки ру-хаються. Лиш звуки заверзли у мовчазному камені. Під гомін труб і літаврів виїжджає на троні зі своїх хоромів Король Королів, а перед ним проходять лібів, схилиється сім зем-ських царів і „власть імущих мира сего“. І знову бють сто-рожі в літаври і знову дмуть у позавни. Містерія кінчається. Вам, сповитим на часок серпан-ком казки теж, як цим дітям, що побіг, мов зачаровані, сто-яли біля вас, здається, що й ви чули ці небесні звуки труб і лі-таврів. Бо вражіння велике і казка техніки по відірванні вас на хвилину від землі, збуджує вашу уяву і обманює ваші зми-сли. Як звичайно — казка...

Над озером Штарнберг.

Електричним струмом гнава залізниця спиналась у галі ве-ликого залізничного двірця. Вже гомін мови вказує, що ви в іншій країні.

Спортові убрання жінок і мушкетерські взірці дубового листа на кишенях, а то й на червоним сукном під-битих ковчирях, зелені капелю-хи з великими перами, або ве-ликим квачем за стрічкою, тяжка, гірська обува на ногах, — все те надає оточенню своєрідний характер. Ви в Мін-хен. Звідси вже недалеко до Альп.

З галі головного — перехо-дите до побічного штарнбер-ського двірця і всідаєте до за-лізнички, що їде в напрямі Штарнберг-Гарміш, Партенкір-хен-Інсбрук. До Штарнберге-зе (Штарнберзького озера) доїжджаєте через двадцять мінут. Перед вашими очима розлогє плесо синіх вод, що

AMERICAN HEROES

by WOODY COWAN

ALONE, thousands of miles from home, in the face of bursting phosphorous grenades, Sgt. Clifford S. Denslow, Dearborn, Mich., took a flame thrower, that the War Bonds some thoughtful person back home had bought to put into his hand, and advanced through the thick jungle to within a few feet of blazing hostile pillboxes. He was in a tight spot but he kept going. He turned on the flame, completely destroyed the emplacements and their machine guns and killed eight Nips.

U. S. Treasury Department

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

САВТПОРТ, КОНН.

Наша допомога для жертв війни.

Наша громада теж пішла за добрим прикладом тих, що то по сотці складають на жертви війни за покликком „Свободи“. От наше Українське Запомого-ве Товариство при Українським Народнім Домі дало від себе \$100, а окремо від себе \$100 у-хвалило тов. ім. Тараса Шев-ченка, від. 84. У. Н. Союзу. Хо-чу про це написати окремо то-му, що наша громада таки д-же маленька, але свій обов'язок сповнила.

Петро Дудко, секретар обох організацій.

ЖОЛУДКОВІ ЗАВУРЕННЯ

болішки, печінка, жовч, міхур і інші жолудково-кишкові болі му-сять і повинні бути лікувані.

ФЛЮОРОСКОПІЧНА ЕКЗАМІНАЦІЯ

X-ПРОМІННЯ \$1.00

Лябораторна проба, коли вказана, забезпечує докладне визначення хвороби.

Поради обіймають: Минувшину, фізичну провірку, тиснення крові, діагнозу, провірку серця, легенів, і органів у животі

КРОВ І ШКІРА

недуги міхура й нирок лікується наймодернішим й науковим ме-тодами. Наші знаряддя і прилади є незвичайно докладні.

НЕРВОВИЙ СТАН

як: подразнення, заворот голови, втрата рівноваги, ослаблення му-скулів, брак енергії або життєвої охоти, безсонність і дрожання сер-ця вимагають нашої поради.

РОЗДУТТЯ ЖИЛ І БОЛЯЧКИ

все те лікується скоро й без болів без втрати часу в праці або дома. Нема виризування ні операцій.

ПРОПУКЛИНА

Я болі хребтового кімца без різання, без випалювання, без болю. Болішки відходової кишки, запобігування крові, шлунку, прутіс (свербляча пропуклина) і інші недуги хребта лікується на-шою лагідною всесторонньою ме-тодою.

Хронічні недуги науково лікуєть-ся за низькою заплатою.

Hill Medical Office

26 HILL ST., NEWARK 2, N. J.
One Block from Newark City Hall
Hours: 9 A.M. to 4 P.M., 6 P.M. to 8 P.M. Tues. and Thurs.: 9 A.M. to 5 P.M. Sun., Hol.: 10 A.M. to 1 P.M.

ФРЕНКФОРД, ПА.

Щось на допомогу.

Може й нема чим так дуже хвалитися, але варт для захо-ти сказати, що на зібранню на-шого Українського Клубу в суботу 2. липня більшістю го-лосів ухвалено виасигнувати \$100 на тих бідаків, що їх війна вигнала поза границі рідної землі. Знаю, що у Філадель-фії є багато інших товариств, що мають покладні гроші, або призирані на такі цілі, яких тепер уже нема. Можеб так їх віддати на допомогую акцію?

Іван Сорока, касієр клубу.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІ

Максим Бойчук з Нью Йорку.

— До Вас наспів лист від при-ятеля, що перебуває в Європі. Можна відобразити в нашій ад-міністрації.

І. Б., Конетикат. — Посилки для приятелів, хоч би й широ-ко знаних, нема причини ого-лошувати прилюдно. Люд-ською річчю є помагати кож-ному в біді.

"The purpose of this work is to present the principles of Ukrainian grammar in English for those who would like to learn the Ukrainian language. It is hoped that the grammar will meet the demand of both Ukrainians and non-Ukrainians: the former desiring to gain a proficiency in the language, and the latter wishing to get an understanding of it."

From the Foreword to—

Ukrainian GRAMMAR

— by —

ELIAS SHKLANKA, M. A. (Chicago)

\$1.25.

Svoboda Bookstore

P. O. BOX 346,

JERSEY CITY 3, N. J.

В КОЖНІЙ ГОДИНІ

У нашім званні ми придержуємося правила бути готовими в кожній хвилі на кожний поклик. Потреба може при-ключитись в кожній часі, і погребник по-винен бути готовий кожної хвилі, коли хтось зажадає його обслуги.

Тому то ми встановили собі строге правило, щоб бути готовими в кожному моменті, в день і в ночі, дати свою без-проволочну й успішну службу.

STEPHEN J. JEWISIAK & SON FUNERAL DIRECTORS

77 Morris St., Jersey City 34 E. 25th St., Bayonne

Phone: 4-4989 Phone: 3-0540

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ. — Місячні збори Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270, відбудуться в середу, 15. серпня, в годині 7:30 вечір, в У. Н. Домі, 181-183 Філт уї. Присим всіх чле-нів прийти на ці збори, бо є важні справи до полагождення. Довгуючих членів просимо виризнати свій довг, бо інакше будуть суспендовані. — За уряд: М. Косовський, предс.; С. Гріш, кас.; Н. Пігура, фін. секр.; А. Буско, рек. секр.

АСТОРІЯ, Л. АЙ. — Місячні збори Бр. св. О. Николая, від. 5, відбудуться в суботу, 18. серпня, в год. 7:30 вечір, в галі У. Н. Клубу, 31-14 Гренд Еле. Присим всіх сво-їх місцевих і позамісцевих членів і членів явитись на ці збори, бо є важні справи до полагождення. Про-симо членів не затігати з вкладка-ми, а приходити на збори і сплачу-вати ввесь довг. Також просимо да-ти знати урядови про своїх знайо-мих, що мають охоту вступити до У. Н. Союзу. — За уряд: М. Ливні-кий, предс.; Т. Василік, кас.; П. Бар-ніч, секр.

ШКАГО, ІЛЛ. — Бр. Родж. Пресв. Бюролиці від. 259, повідомляє всіх своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 19. серпня, в годині 2. по-лоудні, в салі парохіальній, 4950 Салт Півдін. Присим довгуючих членів виризнати свої залеглі вклади-ки, бо інакше будуть суспендовані. — За уряд: В. Горинь, предс.; І. Побудкий, фін. секр.; А. Партіка, касієр.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 23. липня 1945. року помер-

ла

АННА ГУМЛАК

членя від. 177 У. Н. Союзу в Провіденс, Р. АЙ.

Покійна походила з міста Гус-тин в Галичині. Пошилася в шук-ту мужа Луку, три сини й одну дочку. Один син служив при вій-ську в Німеччині.

Похорон відбувся 28. липня з церкви св. Івана Хрестителя при-участі членів відділу 177, родичів, кравчих і сусідів. Такий останній поховано на укр. цвинтарі св. Івана Хрестителя у Valley Fall, R. I.

С. Сасія, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Бр. св. О. На-коля, від. 175, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуть-ся в неділю, 19. серпня, в годині 1. полоудні, в галі У. Н. Дому. Про-симо прийти на означений час, бо маємо важні справи до полагожден-ня. — В. Бругусь, предс.; А. Дині, кас.; В. Бартош, секр.

ПОШУКУЮТЬ

ПошукуютьсЯ МИХАЙЛА БАРА-НЕЦЬКОГО і його жінку Тетяну з Кросна коло Львова, перебували десь у Нью Йорку. Хто би про них знав або вони самі, зовольте зголоситись до Сурми. Пошукують їх Зиновій Ци-линичук з Італійського Полону. Ого-лошення подала пані Марія Ченей, 610 54th St., New York 3, N. Y.

ВСІ ЧАСТИ ДО НАПРАВИ ПЕЧЕНІ

аугленх, газонх, на-фторих, огрівачів парово й гарячою водою, як також усіх нові печі мо-жете дістати в

STOVE MFRS CORP.

182-186 Mulberry St., Newark 1, N. J.

ДАРОМ

ВИШЛЕМО КОЖНОМУ ЗРАЗОК

(SAMPLE)

КАРПАТСЬКОГО ЧАЮ

з найліпшого гірського зілля, на-недомогани жадука, печінки і нирок. Велика пачка коштує 50¢.

● ГРУДНЕ ЗІЛЛЯ, дикоросле, средство припорувають тим, що терплять на верхній кашель, біл-горла і задиху. Пачка коштує 50¢.

● ЗІЛЛЯ НА БОЛЮЧІ НОГИ. Дуже помічне. Як його ужити, надруковано на бакеті. Велика пач-ка 50¢.

● МІШАНИ КОРІННЯ, на не-страшність, брід апетиту, корчі. Добре також на запад до горішки Пачка 50¢.

Маємо всікі лічничі зілля, ли-сти, шніт, кору, ягоди, коріння, ладан, жовчичку і т. д.

Замовляння посилайте на адресу

UKRAINIAN BAZAAR

170 E. 4th St., New York, N. Y.

МИРОН ЛИТВИН

І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Ос. луга щира і чесна

801 SPRINGFIELD AVENUE

corner Harrison Place

IRVINGTON, N. J.

Phone: ESsex 3-9090

\$150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН

і вище

ВСТАНОВЛЮЄМО В ПЕРТІ АМБОН

І ОКОЛИЦІ

KANAI KAIN

FUNERAL HOME

433 STATE STREET,

PERTH AMBOY, N. J.

Phone: Perth Amboy 4-4848

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

заряджає, погребам по-ціні так низькій як

\$150

ОБСЛУГА НАЙКРАЩА

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 E. 5th St., NEW YORK CITY

Rignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ПРЕМА

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Занимаєсь похоронами

в БРОК, БРОКЛІН, НЬО

YORK І ОКОЛИЦІ

129 EAST 7th STREET,

NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL

707 Prospect Avenue,

(cor. E. 155 St.)

BRONX, N. Y.

Tel.: MEtropolitan 5-6577

ІЛЮСТРОВАНА

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

з додатком

НОВОГО ПЕРІОДУ

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

за роки від 1914 до 1919.

Написав

МИХАЙЛО ГРУШЕВСЬКИЙ

Ціна \$3.06.

Ця книжка обов'язково по-винна бути в кожній укра-їнській хаті.

Замовлення wraz з належністю

слати до:

"СВОБОДА"

BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

З Канади треба платити тільки

американською валютою.

Як Тарзан дійшов до таємного мочару, він видався йому

ще страшнішим, ніж він собі його уявляв.

У його брудних водах аж кишіло від крокодилів. Величез-

ні дерева простягали своє мертве галуззя.

ТАРЗАН, ч. 1227. Вибух.

Як він вдирався на одне де-

рево, страшний вибух викинув

цілий гайзер землі й води.

Скала в лету ударила Тарза-

на в голову. Він упав на землю

й лежав без руху.